

Natuurbeschermingsnieuws

Positieve acties rond huiszwaluwkolonies

Zomertijd - komkommertijd? Dat valt nog best mee. Van het natuurbeschermingsfront na deze flink warme zomer vooral korte berichten, zowel over oude bekende als over nieuwe onderwerpen.

Huiszwaluwkolonies bij Schiphol en Halfweg

Het was al meteen twee keer schrikken de afgelopen weken voor de tellers van Huiszwaluwen. Twee grote huiszwaluwkolonies leken bedreigd door verbouwingsplannen aan de betreffende gebouwen. Eerst kwam er een melding uit Badhoevedorp-Zuid (eigenlijk net buiten onze regio) dat een kolonie, die vorig jaar nog circa 50 nesten telde, dit jaar na een verbouwing helemaal zou zijn verdwenen en dat het betreffende gebouw zodanig was afgeschermd met gaas dat de vogels er niet meer konden broeden. Maar bij nader inzien bleek de eigenaar, Schiphol, ter compensatie al voor de broedtijd kunstnesten op een aanpalend gebouw te hebben geplaatst, die dit jaar al in zeer redelijke mate ook werden gebruikt - hulde! Zo hoort het eigenlijk volgens de wet. De nieuwe broedplaats leverde bijna 40 bezette nesten op; voor een nieuwe locatie een behoorlijk succes.

HUISZWALUW op nest Foto: Adri de Groot ©www.vogeldagboek.nl

Een tweede melding, kort erna, ging over de kolonie bij de manege Spaarnwoude nabij Halfweg. Met bijna 40 nesten is ook hier in de afgelopen jaren een kolonie van formaat ontstaan. Voor een Rode lijstsoort als de Huiszwaluw zijn juist dit soort broedplekken van groot belang. De mensen van de manege vonden de vele vogels best leuk, maar kregen in toenemende mate ook last van de hopen poep, die de vogels op vensterbanken, bij de entree van het gebouw en op auto's achterlieten. Bovendien dreigde ook hier direct na de zomervakantie een grondige opknapbeurt van de oude boerderij met een onvermijdelijke verwijdering van nesten, terwijl Huiszwaluwen soms nog tot in september broeden. Vanuit de vogelwerkgroep hebben we direct contact gezocht met zowel de pachter als de eigenaar, het Recreatieschap Spaarnwoude. Ter plekke zijn de nog in gebruik zijnde nesten geïnventariseerd en konden we afspraken maken over een aanpak en planning van de werkzaamheden, waarbij de nog broedende vogels niet worden verstoord. Na de opknapbeurt zullen ook hier vervangende kunstnesten worden geplaatst. In goed overleg wordt een plan gemaakt voor een zodanige plaatsing van nesten en voorzieningen dat er in de toekomst hopelijk minder overlast zal ontstaan.

Rioolpersleiding door de Groene Zoom

Een dikke nieuwe leiding dwars door en langs de Groene Zoom, is dat echt nodig? En wat zullen de gevolgen van de vele graafwerkzaamheden zijn voor de natuur? Ja, de nieuwe leiding is echt nodig, zegt het Hoogheemraadschap van Rijnland. De relatief kleine en verouderde afvalwaterzuivering in Heemstede valt niet meer te moderniseren en aan te passen aan de eisen van tegenwoordig. Dat zou te duur en

Ruigte langs de [MEERWIJKPLAS](#). Foto: Chris Brunner

inefficiënt zijn. In plaats daarvan moet er een rioolpersleiding komen, die het afvalwater van Heemstede en omgeving naar de grote zuivering in Schalkwijk transporteert. Na lang zoeken en afwegen is een tracé gekozen dwars door en langs de Groene Zoom van Schalkwijk. Dat tracé gaat onder meer door de Verenigde Polders en langs de Meerwijkplas. De gemeente Haarlem heeft met dit tracé ingestemd alleen onder de voorwaarde dat de natuurwaarden van deze gebieden behouden blijven. Hieruit blijkt maar weer de waarde van het Ecologisch Beleidsplan van deze gemeente, waarin de relevante natuurwaarden zijn vastgelegd. Volgens Rijnland moet het goed mogelijk zijn de natuurwaarden te behouden. Om dat te waarborgen heeft Rijnland op aandringen van de gemeente een klankbordgroep ingesteld, bestaande uit vertegenwoordigers van wijkraden en natuurorganisaties, die de verdere uitwerking van de plannen moet begeleiden. Tijdens de eerste bijeenkomst zijn de aandachtspunten en mogelijke maatregelen langs het tracé in een open sfeer besproken. Het is nu afwachten op nadere voorstellen van Rijnland.

Ontheffing afschot smienten ingetrokken

De provincie heeft bakzeil moeten halen. Het leven van vele Smienten is, vooralsnog, gered. Zoals eerder gemeld had het provinciebestuur vorig voorjaar voor de gehele provincie Noord-Holland een ontheffing verleend om deze mooie eenden af te schieten op plekken, waar ze zogenaamd schade veroorzaken. Evenals Vogelbescherming Nederland en enkele andere vogelwerkgroepen heeft ook onze vogelwerkgroep bezwaar gemaakt tegen dit veel te ruime en slecht onderbouwde besluit. Zonder aantoonbare noodzaak afschieten van Smienten, een soort waarvoor Nederland een bijzondere verantwoordelijkheid heeft en waar het niet zo goed mee gaat, dat ging ons veel te ver. Even leek het alsof de provincie zich niets aantrok van al deze bezwaren. Maar de rechter tikte de provincie al in de procedure over een zogenaamde voorlopige voorziening op de vingers door te wijzen op de gebrekkige onderbouwing. In oktober vorig jaar schorste hij dan ook de ontheffing, totdat er een definitief en nader onderbouwd besluit zou komen. En dat kwam er maar steeds niet. Nu blijkt dat zelfs de Faunabeheereenheid uiteindelijk - na 8 maanden nadenken! - adviseerde de ontheffing in te trekken. Gewoon, omdat hun eigen gegevens van geen kanten bleken te kloppen. Gedeputeerde Staten hebben dienovereenkomstig besloten. Gevreesd moet echter worden dat de strijd binnenkort opnieuw begint. Wellicht dat onze regio dan wordt gespaard. Zo niet, dan zullen we opnieuw ten strijde trekken.

Rietkragen Rijnland toch weer in de broedperiode gemaaid

Na een flinke discussie vorig jaar had Rijnland beloofd geen rietkragen meer voor 1 september te maaien? Omdat de dan nog broedende rietvogels ook door geoefende vogelaars nauwelijks zijn op te sporen. Het sparen van nesten, volgens de wet vereist bij onderhoudswerk, is daardoor in de praktijk vrijwel niet mogelijk. Toch kregen we dit jaar weer meldingen dat er in de Haarlemmermeer al eind juni rietkragen werden gemaaid. Bij navraag beriep Rijnland zich nu op de dringende noodzaak om sommige watergangen toch tijdens de broedperiode te moeten maaien om de waterafvoer bij regen en de wateraanvoer bij droogte te kunnen waarborgen. Het zou daarbij gaan om 10 tot 20% van de watergangen met rietkragen. De noodzaak hiervan kunnen wij uiteraard niet echt beoordelen. Waar het ons om gaat is dat dit tot het strikt noodzakelijke wordt beperkt. En als het echt nodig is, dat dit zo zorgvul-

dig mogelijk gebeurt. Onder meer stelt Rijnland bij herhaling dat een ecooloog vooraf de situatie ter plaatse zou beoordelen. Een schriftelijke rapportage van een ecooloog hebben wij, ondanks ons herhaaldelijk verzoek daartoe, echter nog nooit kunnen zien. Wordt vervolgd.

Samenwerking met Kennemer Golfclub?

Een verrassend initiatief kwam van de Kennemer Golf en Country Club in Zandvoort. Zij zoeken een samenwerking met onze vogelwerkgroep om meer te doen voor vogels en andere natuur. Een golfbaan, dat is toch zo'n plek waar eentonig, zeer kort gemaaid gazon de overhand heeft? Dat blijkt mee te vallen. Buiten het kort gemaakte gazon is er op golfbanen altijd behoorlijk veel ruigere begroeiing - gemiddeld ongeveer twee derde van het oppervlak - die bij een goed beheer juist veel voor vogels kan betekenen. Op de golfbaan in Zandvoort werd dat tijdens een telling door leden van onze vogelwerkgroep vorig jaar alleen maar bevestigd (Zie Fitis 3, 2014). Onder de titel 'Committed to Birds' zijn Vogelbescherming en de Nederlandse Golffederatie recent een gezamenlijk landelijk project gestart om zowel bij de golfclubs als bij golfers de bewustwording rond het belang van golfbanen voor vogels te vergroten. Joost Luiten, Nederlands beste golfer, treedt daarbij als ambassadeur op van dit project. De Kennemer Golfclub wil hierin meegaan. In het landelijke project hebben ze zelfs al als pilot gefungeerd, waarin hoofdlijnen zijn uitgewerkt hoe het beheer van deze golfbaan kan worden geoptimaliseerd ten behoeve van vogels en andere natuur. In samenwerking met ons willen ze ten behoeve van hun leden ook een digitaal boekje uitgeven over de vogels op de baan. Wij zijn zeer benieuwd wat de komende gesprekken met deze golfclub opleveren.

■ *Chris Brunner*

KENNEMER GOLFBAAAN. Foto: Kennemer Golf & Country Club